

Utlåtande 2005:172 RIV (Dnr 321-751/2005, 321-761/2005)

Inrättande av en central pott i staden för barn med särskilda behov

Motion av Yvonne Fernell-Ingelström (m) (2005:12)

Införande av en likvärdighetsgaranti för elever i Stockholms skolor

Motion av Johanna Westin (m) (2005:20)

<p>Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande Motion (2005:12) av Yvonne Fernell-Ingelström (m) och motion (2005:20) av Johanna Westin (m) avslås.</p>

Föredragande borgarrådet Erik Nilsson anför följande.

Motionernas innehåll

Yvonne Fernell-Ingelström (m) föreslår i motion 2005:12, *bilaga 2*, att en central pott för barn med särskilda behov inrättas där medelstildelning sker utifrån likvärdiga kriterier i staden och där tilldelning garanteras oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt. Fernell-Ingelström anser att barn och elever i vissa stadsdelsnämnder blir helt utan hjälp p.g.a. de socioekonomiska faktorerna i det nuvarande resursfördelningssystemet för förskola och grundskola.

Johanna Westin (m) föreslår i motion 2005:20, *bilaga 3*, att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med ett förslag om likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor. Enligt motionären råder idag olika villkor för elever med behov av särskilt stöd mellan stadsdelsnämnderna. Flera stadsdelsnämnder väljer till exempel att låta den skola som har

skolpliktsansvaret stå för de merkostnader en elev genererar trots att eleven går i annan skola. Detta medför inte bara omfattande och krångliga förhandlingar mellan skolorna utan framförallt att den enskilde elevens valfrihet naggas i kanten. Av denna anledning vill motionären införa en s.k. likvärdighetsgaranti genom att samla stadens resurser för individriktat stöd till barn och elever inom kommunen, merkostnader för barn och elever i skolor utanför kommunen, mindre undervisningsgrupper, särskola, skolskjutskostnader, svenska som andra språk och modersmålsundervisning.

De båda motionerna har likartat innehåll och behandlas därför gemensamt i detta ärende.

Remisser

Motionerna har för synpunkter remitterats till stadsdelsnämnderna i Rinkeby, Östermalm och Hägersten, utbildningsnämnden samt stadsledningskontoret.

Rinkeby stadsdelsnämnd anser att en central medelsreserv bör inrättas i staden ur vilka stadsdelarna har möjlighet att eftersöka medel för eleverna med särskilt omfattande stödbehov, som ett komplement till resursfördelningssystemet.

Rinkeby stadsdelsnämnds handikappråd anser att det nuvarande resurstilldelningssystemet måste kompletteras med en central medelspott som är reserverad för elever med särskilt omfattande stödbehov.

Hägerstens stadsdelsnämnd anser att det kan uppstå ekonomiska och bedömningsmässiga svårigheter oavsett vilket system för resurstilldelning som tillämpas.

Östermalms stadsdelsnämnd anser att arbetet på lokal nivå är nödvändigt för att kunna bedöma vilken som är den bästa lösningen. Nämnden anser också att en ordentlig utredning bör genomlysas resursfördelningssystemet för elever i behov av särskilt stöd.

Utbildningsnämnden anser att i en stad av Stockholms storlek skulle motionärernas förslag bli mycket komplicerat och sannolikt kostnadsdrivande.

Stadsledningskontoret föreslår kommunstyrelsen att avstyrka motionerna.

Mina synpunkter

Skollagen garanterar likvärdigheten över hela landet. I den fastslås att ”Utbildningen skall ge eleverna kunskaper och färdigheter samt, i samarbete med hemmen, främja deras harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I utbildningen skall hänsyn tas till elever i behov av

särskilt stöd.” Det innebär att skolan är skyldig att ge barn och elever det stöd de behöver för att fullgöra skolans mål. Det ska inte spela någon roll var barnen och eleverna bor. Men eftersom det är olika vilken typ av stöd de behöver så måste det naturligtvis också se olika ut vilka insatser som sätts in.

Det är i samverkan med personal och föräldrar som det bästa beslutsunderlaget för åtgärder för barn i behov av särskilt stöd skapas. Generella gränsdragningar och automatiska åtgärder beroende på om barnet har koncentrationssvårigheter, fysiskt funktionshinder eller språkstörning, skapar inte den bästa situationen för barnet. Vad som behövs för att barnet ska må bra, få sina behov av inläring tillgodosedda måste diskuteras fram mellan skolledning, föräldrar, eleven själv och pedagoger och elevhälsopersonalen. Ju längre bort från skolans beslut om åtgärder, desto mindre möjligheter att påverka har föräldrarna.

I stadens resursfördelningssystem finns redan idag möjlighet att utforma stöd och centrala ”pottor” till de allra mest kostsamma lösningar för barn i behov av särskilt stöd för att det inte ska belasta den enskilda skolan. Det är dock viktigt att detta sker på stadsdelsnämnds nivå och inte på kommunövergripande nivå eftersom det kan finnas olikheter kring förutsättningar och metoder i de skilda stadsdelarna.

Staden ska sörja för att det finns forum för kontinuerlig metodutveckling, nätverkande och kontakt med forskning för att underlätta för lokala bedömningar, men också för likvärdigheten. Ett nätverk finns redan, men i samband med kompetensfonden har vi kunnat vidareutbilda fler medarbetare i skolan och stärka kunskapen om barn i behov av särskilt stöd på skolorna.

Slutligen vill jag påpeka att den administrativa uppgift som det skulle innebära att göra centrala bedömningar av varje enskilt behov som barn och elever i särskilt behov av stöd, skulle kunna ha är övermäktig. Med dagens system fattas besluten i den nära samverkan som skolan ändå har med hemmen och innebär inte en allvarligt utökad administration. En förvaltning som däremot skulle ansvar för alla barn i hela staden skulle sluka en alltför stor del av stadens budget, pengar som idag kan gå direkt till verksamheterna.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Kristina Axén Olin* och *Sten Nordin* (båda m) och *Lotta Edholm* (fp) enligt följande.

Vi föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå föredragande borgarråds förslag till beslut
2. tillstyrka motionerna
3. därutöver anföra följande.

Trots kraftiga protester från föräldrar, lärare och elever har socialdemokraterna infört ett nytt resursfördelningssystem i Stockholm. Förändringarna har slagit hårt mot många förskolor och skolor. Särskilt hårt har barn i behov av särskilt stöd drabbats, eftersom stödundervisningen har skurits ned i många stadsdelar.

Alla barn har olika förutsättningar, därför omfördelas sedan många år resurser till skolor i utsatta områden. Tyvärr når inte alla pengar som fullmäktige anslår för skolverksamhet ut till skolorna, utan används av stadsdelarna för annan verksamhet. Vi vill därför införa ett nytt resursfördelningssystem där skolans resurser fördelas direkt till skolorna, och därmed följer föräldrarnas och elevernas val.

Friheten att välja skola ska omfatta alla, även barn som är i behov av stora stödinsatser. Vi vill därför införa en likvärdighetsgaranti. Likvärdighetsgarantin innebär att alla elever i staden ges samma rätt till stöd, oavsett vilken stadsdel eleven kommer ifrån. Detta kommer både att öka valfriheten och minska byråkratin, samtidigt som likvärdiga och rättvisa villkor skapas mellan kommunala och fristående skolor.

Vi tillstyrker därför förslagen i såväl motion 2005:12 som 2005:20 och vill att kommunstyrelsen återkommer med ett förslag till likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor där medelstillelningen sker utifrån samma kriterier i staden oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt i.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

Motion (2005:12) av Yvonne Fernell-Ingelström (m) och motion (2005:20) av Johanna Westin (m) avslås.

Stockholm den 21 september 2005

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Erik Nilsson

Kerstin Tillkvist

Reservation anfördes av *Kristina Axén Olin, Sten Nordin, Kristina Alvendal* och *Peter Lundén-Welden* (alla m) och *Lotta Edholm* och *Ulf Fridebäck* (båda fp) med hänvisning till reservationen av (m) och (fp) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Yvonne Fernell-Ingelström (m) föreslår i motion 2005:12 att en central pott för barn med särskilda behov inrättas där medelstilldelning sker utifrån likvärdiga kriterier i staden och där tilldelning garanteras oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt.

Johanna Westin (m) föreslår i motion 2005:20 att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med ett förslag om likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor.

De båda motionerna har likartat innehåll och behandlas därför gemensamt i detta ärende.

REMISSER

Motionerna har för synpunkter remitterats till stadsdelsnämnderna i Rinkeby, Östermalm och Hägersten, utbildningsnämnden samt stadsledningskontoret. Rinkeby stadsdelsnämnds handikappråd har inkommit med ett yttrande.

Rinkeby stadsdelsnämnd beslutade den 26 maj 2005 att överlämna och åberopa tjänsteutlåtandet som svar på remissen angående motion 2005:12 med följande tillägg efter andra stycket s. 1 (sammanfattning):

"Rinkeby Stadsdelsnämnd anser att en central medelsreserv bör inrättas i staden ur vilka stadsdelarna har möjlighet att eftersöka medel för elever med särskilt omfattande stödbehov. Denna reserv skall utgöra ett komplement till det nuvarande resursfördelningssystemet."

Angående motion 2005:20 beslutade stadsdelsnämnden att godkänna förvaltningens synpunkter som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Kerstin Gustavsson m.fl.* (m) till förmån för eget förslag, *bilaga 1*.

Rinkeby stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 3 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Motionen innehåller ett flertal politiska aspekter, vilka stadsdelsförvaltningen valt att inte kommentera i förslaget till remissyttrande. Förvaltningen beskriver i sitt förslag till svar istället nuvarande organisation av verksamheten för barn med behov av särskilt stöd.

Stadsdelsnämnden organisation för barn med behov av särskilt stöd

Förändrad resursfördelning

Medel för barn med behov av särskilt stöd ingår nu i de socioekonomiska tilläggsbeloppen för skola och förskola. En del av tidigare medel förs dock till grundbeloppen, detta för att bland annat barn med fysiska funktionshinder inte ska missgynnas.

Grundskola

Verksamhetsspecifikt inriktningsmål

”Elever med behov av särskilt stöd ska erbjudas de insatser som krävs, för att var och en på ett fullgott sätt ska kunna delta i verksamheten och uppnå målen.”

Generellt åtagande

”Stadsdelsnämnden åtar sig att varje barn i Rinkebys skolor, som har behov av särskilt stöd, ska erbjudas de insatser som krävs, för att var och en på ett fullgott sätt ska kunna delta i skolverksamheten i syfte att uppnå målen.”

Detta sker genom stor personaltäthet i arbetslagen, som fördelar och organiserar sina insatser efter elevernas olika behov. Viktigt är också specialpedagogisk kompetens, som används dels för enskilda elever dels för mindre undervisningsgrupper. Alla skolor med yngre elever har talpedagog. Vissa elever behöver extra individuellt stöd av en resursperson.

Alla skolor har elevvårdsteam bestående av skolsköterska, skolkurator och skolpsykolog. Elevvårdsteamet leds av en skolledare och dess uppgift är att stödja arbetslagens arbete genom handledning, utredningsarbete, föräldrakontakter, elevsamtal och kontakter med andra verksamheter inom socialtjänst och landsting.

Funktionshindrade elevers behov uppmärksammas särskilt och skolorna beaktar alltid tillgängligheten vid lokalförändringar. Allergiska barn får specialkost och miljön anpassas efter deras behov. I undervisningen tas funktionshindrade personers situation upp särskilt.

För elever med psykiska funktionshinder finns särskola. Mottagande av elever i särskolan sker efter bedömning av Utbildningsförvaltningens särskoleenhet och sedan ansvarar respektive skolas rektor för driften.

För elever som saknar kunskaper i svenska sker skolmottagandet oftast i förberedelseklass. Här får eleverna grundläggande undervisning i svenska som andra språk, men även extra socialt stöd. Deltagande i vanlig klassundervisning sker successivt och efter elevernas individuella förutsättningar.

För vissa elever med behov av särskilt stöd är skolans möjligheter till insatser otillräckliga. Skolan söker då efter extern skolplacering i specialskola.

Samverkan med individ- och familjeomsorgen kommer att utvecklas i avsikt att de olika professionerna ska stödja varandra och skapa bästa förutsättningar för den enskilde eleven. En samordnare är verksamheterna behjälpliga i detta arbete.

Skolorna samordnar sina insatser kring elever med omfattande behov av särskilt stöd. Rektorer ansvarar gemensamt för detta och beaktar särskilt att alla stadsdelens barn får en likvärdig behandling.

Helhetssynen och överblicken över barn med behov av särskilt stöd kommer att förbättras och en verksamhetsutveckling för elevernas bästa kommer att möjliggöras i och med att skolorna får ekonomiskt totalansvar för alla elever med behov av särskilt stöd. Insatserna kan samordnas och garantier skapas för en god kvalitet.

Det är också en fördel om de personer som arbetar i skolorna också är anställda där, vilket blir följden av att stödenheten inom individ- och familjeomsorgen avvecklas.

Uppföljning och utvärdering

I och med att skolorna fr.o.m. år 2005 fått ansvar även för i Rinkeby bosatta elever, som har sin skolgång i andra än Rinkebys skolor, kommer en särskild uppföljning att göras över insatser för dessa elever. För att skapa en överblick och en garanti för en likvärdig behandling vid skolorna kommer en uppföljning också att ske av behandlingen av samtliga ansökningar om stödinsatser för enskilda elever. I samband med tertialrapport 2/2005 kommer en utvärdering att ske av hur verksamheten bedrivits och vilka effekter den föreslagna förändringen haft för brukarna. En facklig referensgrupp kommer dessutom att tillsättas för att öka insynen i verksamheten.

Förskola

Förskoleverksamheten har 2005 återtagit ansvar och kostnader för barn med behov av särskilt stöd vilket tidigare varit samlat i den gemensamma stödenheten. En centralt placerad samordnare administrerar uppdragen för förskolans psykologer samt tal- och specialpedagoger. Övriga resurser riktat till barn med behov av särskilt stöd är organiserat inom enheterna.

För barn som har behov av särskilt stöd är stadsdelens policy att dessa i första hand ska få relevant och kvalificerat stöd i sin barngrupp. Endast de barn som har uttalat behov av mindre barngrupp erbjuds placering i så kallad smågruppsavdelning. Ett program finns som anger förskoleverksamhetens pedagogiska inriktning gällande barn med behov av särskilt stöd samt olika befattningshavares/verksamhetens ansvarsområden. Programmet kommer att revideras under 2005 för att vara uppdaterat utifrån de nya förutsättningar som beskrivs nedan.

Inför 2005 kommer verksamheterna att återta ansvar och kostnader för barn med behov av särskilt stöd. Dessa har tidigare varit samlade i den gemensamma Stödenheten inom Individ- och familjeomsorg. En centralt placerad samordnare kommer att administrera uppdragen för förskolans och skolans psykologer samt förskolans tal- och specialpedagoger. Samordnaren kommer även till viss del att ansvara för kompetens- och metodutveckling för dessa yrkeskategorier. Övriga resurser riktat till barn med behov av särskilt stöd kommer att organiseras inom enheterna. Här ingår de fyra smågruppsavdelningarna som tar emot barn från samtliga förskolor i stadsdelen samt en

avdelning med fem platser för barn med autistisk problematik. Denna avdelning tar även emot barn från andra stadsdelar och kommuner.

Samordning

Generellt åtagande

Stadsdelsnämnden åtar sig att samordna och följa upp att resurserna för barn med behov av särskilt stöd används på ett likvärdigt sätt i stadsdelen.

Samtliga resurser avsedda för barn med behov av särskilt stöd finns i budgeten för förskola och skola för 2005. En samordnare har fått i uppdrag att samordna och följa upp hur resurserna används. Det är angeläget att resurserna används på ett sådant sätt att barn som behöver det kan få hjälp tidigt.

För att säkerställa arbetet med barn med behov av särskilt stöd har förvaltningen gett i uppdrag åt samordnaren att rapportera till stadsdelsdirektören och nämnden om verksamheternas arbete med barn i behov av särskilt stöd. Samordnaren har i uppdrag att underlätta det strukturella samarbetet med landstinget som utgår från BUS-överenskommelsen mellan huvudmännen. Samordnarens verksamhet och ansvarsområde kommer att utformas under ledning av stadsdelsdirektören tillsammans med berörda verksamhetschefer.

Tillägg med anledning av motion 2005:20

Bedömning av den enskilde elevens individuella behov sker alltid efter samråd med berörd förälder, personal och specialpedagoger. Alla bedömningar som beslut grundar sig på dokumenteras och förvaras vid skola där den enskilde eleven genomför sin skolgång.

De extra medel som finns till förfogande i arbetet med att stödja elever som är i behov av extra insatser för att uppnå läroplanens mål är till största del utlagda i den direkta verksamheten vid skolorna. Detta sker bl.a. genom:

- att personaltäthet är stor i arbetslagen, där fördelning av resurser och organisation av insatser sker utefter elevernas olika behov.
- att specialpedagogisk kompetens används dels för den enskilde eleven och dels i mindre undervisningsgrupper.
- att alla skolor med yngre elever har talpedagog.
- att vissa elever har beviljats extra individuellt stöd av en resursperson.
- att berörd skola för enskild elev, där beslutad insats vid skola i Rinkeby bedöms som otillräcklig, söker efter extern placering i specialskola.
- att det för flyktingelever som saknar eller har dåliga kunskaper i svenska sker skolmottagandet och undervisning ofta i förberedelseklass

I arbetet med bedömningar av enskilda elevers behov av stöd finns det vid samtliga skolor i Rinkeby elevvårdsteam bestående av skolsköterska, skolkurator och skolpsykolog. Elevvårdsteamens leds av skolledare och dess uppgift är att stödja arbetslagens

arbete genom handledning, utredningsarbete, föräldrakontakter, elevsamtal och kontakter med andra verksamheter inom bl.a. socialtjänst och landsting.

Förvaltningen anser sig ha hittat en bra form för arbetet med bedömningar av elever i behov av extra stöd som bygger på närheten till den enskilde eleven och där resurser som krävs för att klara verksamheten prioriteras vid varje enskild skola.

Rinkeby stadsdelsnämnds handikappråd remissvar daterat den 10 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Handikapprådet har diskuterat de två rubricerade motionerna. De har ett nära samband med varandra varför rådet har valt att lämna sina synpunkter i ett gemensamt yttrande.

Rätten att få välja vilken skola man vill gå i är något som måste gälla alla elever oberoende av om de behöver särskilda resurser för att klara sin skolgång eller inte. En enskild skola ska givetvis inte kunna vägra att ta emot en elev därför att den bedöms bli ”för dyr”. Det är samhällets ansvar att garantera att så inte sker. Detta gäller även elever med utvecklingsstörning, vare sig de väljer att få sin undervisning inom grundskolan eller inom särskolan.

Handikapprådet instämmer därför i syftet med motion 2005:20. Däremot är rådet inte övertygat om att enbart en likvärdighetsgaranti med den utformning som motionären föreslår ger det avsedda resultatet. En nödvändig förutsättning är att resurstilldelningen till den enskilda skolan är tillräcklig för att varje elev i behov av särskilt stöd verkligen ska få tillgång till de insatser som han eller hon behöver och som har fastlagts i ett åtgärdsprogram. En annan lika viktig förutsättning är att skolan förfogar över erforderlig kompetens.

Rådet ifrågasätter om det är möjligt att enbart genom enhetliga bedömningskriterier som är gemensamma för hela staden avgöra varje elevs stödbehov och garantera att det tillgodoses. Att få ett åtgärdsprogram upprättat är redan idag en rättighet för de elever som bedöms behöva särskilda stödinsatser. Såväl elev som vårdnadshavare ska delta när sådana program utarbetas. Det är enligt rådets uppfattning snarare en förbättring av efterlevnaden av denna bestämmelse som staden ska eftersträva genom dels utvecklings- och fortbildningsinsatser, dels kontroll av hur den tillämpas ute på skolorna, såväl de kommunala som de fristående.

Motion 2005:12 har en direkt koppling till den förstnämnda motionen så tillsvida att den syftar till att garantera att medelstillelningen till barn i behov av särskilt stöd utgår från likvärdiga kriterier och garanteras barnet oberoende av i vilken stadsdel det bor.

Rådet kan givetvis instämma i syftet också med denna motion. Dock måste vi tillägga att samma garanti måste gälla också oberoende av om barnet går i en kommunal eller en fristående skola.

När förslaget om nytt resursfördelningssystem för barn i behov av särskilt stöd var ute på remiss framhöll vi i vårt yttrande att det var en brist att de föreslagna fördelningsnycklarna inte innehöll någon faktor som tog hänsyn till

funktionshindrade elevers behov. Vi yrkade att det skulle avsättas en särskild, central pott för funktionshindrade elever med särskilt stora stödbehov. Motivet för vårt yrkande var detsamma som motionärens, nämligen att sådana behov inte är jämnt fördelade över staden och därför inte kan tas om hand av ett fördelningssystem med de nycklar som nu tillämpas.

Vi vidhåller därför vår uppfattning att det nuvarande resurstilldelningssystemet måste kompletteras med en central medelpott som är reserverad för elever med särskilt omfattande stödbehov.

Hägerstens stadsdelsnämnd beslutade den 19 maj 2005 att godkänna förvaltningens förslag till remissyttranden och översända dessa till kommunstyrelsen.

Reservation mot beslut angående motion 2005:12 anfördes av *Margareta Cederfelt m fl* (m), *Abit Dundar m fl* (fp) och *Anita Stenlund* (kd) till förmån för eget förslag till beslut, bilaga 1.

Hägerstens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtanden daterade den 21 april 2005 (motion 2005:20) och den 21 april 2005 (motion 2005:12) har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen instämmer i att det är viktigt att elever med behov av särskilt stöd får tillgång till en likvärdig bedömning. Det nuvarande resursfördelningssystemet ger varje stadsdelsnämnd stor frihet att fördela resurserna utifrån lokala behov. I och med att pengarna finns med i stadsdelens/skolans budget för året kan stadsdelen/skolan utforma små undervisningsgrupper och annat stöd utifrån en uppskattad bedömning av behovet för året.

En central pott för barn med särskilda behov innebär ett system där varje stadsdel/skola löpande, eller vid ett antal tillfällen per år, söker om pengar till stöd för enskilda elever utifrån en bedömning av deras behov. För att hantera en central pott krävs att staden tar fram gemensamma kriterier och gör gemensamma prioriteringar av vilka behov som ska ge extra ekonomisk tilldelning. Stadsdelsförvaltningen bedömer att den föreslagna förändringen skulle innebära en förändrad organisation för hanteringen av stödet till barn i behov av särskilt stöd i Stockholms stad. Om förändringen ska genomföras krävs ytterligare utredning kring utformningen av gemensamma kriterier och organisation, och förändringen kan införas tidigast i samband med ett nytt budgetår.

I kvalitetsredovisningen för skolväsendet i Stockholm stad 2003 står det bland annat att ”I kvalitetsredovisningarna lyfts generellt de goda exemplen när det gäller barn i behov av särskilt stöd... Redovisningen berör främst fyra områden – inkluderande arbetssätt, samarbete/ samverkan inom stadsdelsförvaltningen och andra minskat antal externa placeringar och åtgärdsprogram”.

Det framkommer också att det är stora variationer i omfattningen av externa placeringar mellan stadsdelsförvaltningarna. Det kan tyda på att vissa stadsdelar kommit längre i att hitta former för att erbjuda alla elever det stöd de behöver inom grundskolan, men det kan också tolkas som att elever inte bedöms på ett likvärdigt sätt och inte får tillgång till ett likvärdigt stöd vid likartade svårigheter. I samband med införandet av det nuvarande resursfördelningssystemet skrev vi i remissyttrandet att ”Externa skolplaceringar bör säkras enligt särskild ordning för att elever ska få en likvärdig behandling i staden.

Oavsett vilket system för resurstilldelning som tillämpas kan det uppstå ekonomiska och bedömningsmässiga svårigheter och vi överlämnar till stadens förtroendevalda att avgöra formen för hur resurstilldelningen ska ske och om man vill genomföra gemensamma kriterier för bedömning inom staden.

Östermalms stadsdelsnämnd beslutade den 18 maj 2005 att godkänna och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservation anfördes av *Helena Bonnier m fl* (m) och *Claes Fleming m fl* (fp) till förmån för eget förslag till beslut, bilaga 1.

Östermalms stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 2 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen konstaterar att frågan om fördelning av resurser till barn i behov av särskilt stöd har lösts på många olika sätt genom åren. Ibland har resurser funnits centralt för ansökan, ibland har de fördelats till den lokala nivån och ibland har det funnits kombinationer av dessa modeller. Någon mer genomgripande utvärdering av hur resursfördelningssystemen fungerat har enligt vad förvaltningen vet inte genomförts. Revisorerna har dock gjort vissa granskningar, en genomlysning av några stadsdelar har gjorts av Ernst & Young och Östermalms stadsdelsförvaltning gjorde 2003 en egen genomlysning med hjälp av extern konsult. Några stadsövergripande bedömningskriterier som är möjliga att tillämpa på alla elever finns inte utarbetade. Individuella bedömningar genomförs. Olika stadsdelar har olika rutiner.

När det gäller resurserna för barn i behov av särskilt stöd har de under stadsdelsnämndernas tid fördelats så, att stadsdelen fått resurser till elever i de kommunala skolorna, medan utbildningsförvaltningen fördelat resurser till de fristående skolorna. Sedan två år tillbaka har dock fördelningen av resurser till fristående *specialskolor* överförts till stadsdelarna, d v s om ett barn får plats i en fristående specialskola är det stadsdelen som skall stå för kostnaden. Placeringar i fristående specialskolor är ofta mycket kostsamma.

I stadsdelarna har olika former av resursfördelningssystem etablerats, alltifrån att ha kvar alla resurser centralt i t ex ett resurscentrum till att fördela ut alla resurser till

skolorna. I Östermalm fördelades under 2003 och 2004 samtliga resurser för elever i behov av särskilt stöd ut till skolorna. Den skola som hade skolpliktsansvaret ansvarade för att överenskommelse med annan kommunal skola eller fristående specialskola blev gjord och stod då också för ersättningen till den skolan.

Ett nytt resursfördelningssystem har införts i staden till 2005. I det nya systemet ingår en större del av resursen för barn i behov av särskilt stöd än tidigare i den vanliga skolpengen. Därutöver tilldelas stadsdelarna ett förstärkningsanslag i vilket medel för elever med mycket särskilda behov ingår. Någon definition av vad som menas med mycket särskilda behov finns dock inte. Förstärkningsdelen av resursen fördelas till den stadsdel där eleven är folkbokförd. Detta innebär att det blir förhandlingar mellan de olika stadsdelarna kring barn som valt annan skola än skolpliktsskolan i de fall mottagande skola bedömer att behoven är så stora att de motiverar en mycket särskild insats. Regler har ställts upp av fullmäktige hur samverkan mellan stadsdelarna skall ske. Förvaltningen har erfärut att det under åren blivit en hel del förhandlingar mellan rektorer i stadsdelarna kring olika elever. Några kommunala riktlinjer för hanteringen av bedömningen av elever som väljer fristående specialskolor finns inte. Skolornas rektorer förhandlar med rektorerna för de fristående skolorna utifrån varje enskild elev.

Från år 2005 har en förändring skett av resurshanteringen för elever i behov av särskilt stöd i Östermalm. 10,5 mnkr kvarhålls på stadsdelsförvaltningen för senare fördelning efter ansökan från skolorna till deras kostnader för elever i fristående specialskolor. Detta med anledning av att dessa placeringar ofta är väldigt dyra. Dessutom kommer en halvtids specialpedagog att anställas på stadsdelsförvaltningen för att hantera resursfördelningen och bistå rektorerna i deras arbete med kontakter med dessa skolor. Förändringen har genomförts på förslag av samtliga rektorer eftersom hanteringen av resursfördelningen med därtill hörande förhandlingar kommit att ta mer och mer tid i anspråk.

Resterande resurser för barn i behov av särskilt stöd fördelas till skolorna i form av en tilläggspeng.

Inom särskolan har införts bedömningsnivåer (fem nivåer som fastställs centralt i staden) för resursfördelning, något som nu prövas när särskolan läggs ut på stadsdelarna fr o m 2005-07-01. En bedömningsgrupp kommer att finnas centralt på utbildningsförvaltningen och stadsdelarna får samma summa pengar för elever på de olika nivåerna. Stadsdelarna ansvarar för att ett underlag för bedömning utarbetas. Detta underlag sänds in till den centrala bedömningsgruppen som placerar eleven i en av de fem nivåerna. Förvaltningen kan inte fullt ut bedöma om ett sådant system vore möjligt att genomföra även för andra elever i behov av särskilt stöd. Det måste också utredas om det överhuvudtaget är möjligt att ha stadsövergripande kriterier för bedömning av samtliga barn/elever i behov av särskilt stöd och vilka dessa i så fall skall vara.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen anser att det är en hel del arbete i samband med fördelningen av resurser till elever i behov av särskilt stöd. Många kontakter måste tas och en intensiv dialog föras innan rektorerna blir överens om den bästa lösningen för eleven. Ibland blir rek-

torena inte överens utan frågan måste lyftas till verksamhetscheferna. Inte sällan – och alltmer ofta - har vårdnadshavare en helt annan uppfattning än skolan om var barnet skall placeras.

Förvaltningen tror dock att detta arbete på lokal nivå är nödvändigt för att kunna bedöma vilken som är den bästa lösningen. Det måste vara på den lokala nivån där skolans personal känner eleven och elevens behov, som diskussioner och utredningar skall äga rum. Det måste vara den lokala nivån som bedömer behovet, upprättar åtgärdsprogram och sätter in stöd. Om detta sedan går att kombinera med att stadsövergripande kriterier utarbetas på samma sätt som nu gjorts för särskolan, kan förvaltningen inte fullt ut bedöma. Förvaltningen menar att en ordentlig utredning bör genomlysas resursfördelningssystemet för elever i behov av särskilt stöd.

Skolorna behöver vägledning/riktlinjer för hur de ska hantera det fria skolvalet i kombination med hur resurser för elever i behov av särskilt stöd skall fördelas. Staden bör definiera för vilka elever tilläggsresursen är avsedd så att dialogen mellan skolorna kan underlättas. Om en garanti skall upprättas måste en bedömning ske huruvida nuvarande ekonomiska resurser är rätt dimensionerade.

Utbildningsnämnden beslutade den 18 maj 2005 att avstyrka motion 2005:12 av Yvonne Fernell-Ingelström (m) och att avstyrka motion 2005:20 av Johanna Westin (m).

Reservation anfördes av *Helen Jäderlund Eckardt m fl* (fp) och *Mikael Söderlund m fl* (m), bilaga 1.

Reservation anfördes av *Nina Ekelund* (kd), bilaga 1.

Utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 26 april 2005 har i huvudsak följande lydelse.

Ett nytt resursfördelningssystem för förskola, grundskola, barn i behov av särskilt stöd samt verksamhet för barn och ungdom infördes i staden i januari 2005. Schabloner för språkstöd, svenska som andraspråk, modersmål, flyktingkolbarn, medel för barn i behov av särskilt och socioekonomisk fördelning sammanfördes till ett socioekonomiskt tilläggsbelopp för förskola respektive grundskola. I samband med beslutet fick kommunstyrelsen i uppdrag att under år 2005 följa upp konsekvenserna av det nya resursfördelningssystemet.

Utbildningsförvaltningen anser att resursfördelningssystem ej ska ändras alltför ofta och framhåller att nuvarande system inte varit igång mer än några månader och att ovanstående uppföljning ännu inte varit aktuell.

Förvaltningen vill fästa uppmärksamheten på att stadsdelsnämnderna i princip valt tre olika fördelningsmodeller för det socioekonomiska tilläggsbeloppet:

Modell 1. Några stadsdelar fördelar ut hela den pott stadsdelen erhåller direkt vidare till förskolor och skolor. Vilket medför att respektive rektor får kostnadsansvar för samtliga elever inom skolpliktsansvaret som i den ena motionärens exempel.

Modell 2. Andra stadsdelsnämnder behåller hela budgeten centralt och en samordnare/chef har ett ansvar för att budgeten fördelas efter behov för alla barn boende i stadsdelen oberoende av val av kommunal skola. Samordnaren/chefen har även ansvar för att insatserna följs upp.

Modell 3. Den tredje modellen är en blandning av de två systemen.

De allra flesta stadsdelsförvaltningar har någon typ av samordningstjänst när det gäller barn och elever i behov av särskilt stöd. Dessa tjänstemän träffas regelbundet sedan fem år tillbaka i ett nätverk för att diskutera gemensamma frågor. I den gruppen ingår även tjänstemän från utbildningsförvaltningen, bl.a. handläggarna med ansvar för fördelning av resurser för barn och elever i behov av särskilt stöd till fristående skolor och enskilt driven verksamhet. De löpande diskussionerna medverkar till att höja likvärdigheten i såväl insatser som bedömningar.

Utbildningsförvaltningen har svårt att se några viktiga fördelar med ett central funktion i stadens för fördelning av resurser till barn och elever i behov av särskilt stöd. Bedömningen av de enskilda barnens behov skulle bli svårhanterligt. Att fastställa vilket eller hur stort stöd ett enskilt barn/elev i behov av särskilt stöd behöver är en bedömningsfråga som är beroende av flera faktorer. Avgörande är dels individuella egenskaper hos den enskilda eleven t.ex. elevens svårigheter och ålder och dels faktorer hos omgivningen som barngruppens/klassens storlek, personalens inställning, personalens kompetens och utbildning, etc. Förvaltningen bedömer således att en central funktion för bedömning barn och elever i behov av särskilt stöd inte skulle öka rättvisan mellan elever.

Förvaltningen vill betona att de medel som fördelas i resursfördelningssystemet inte ska ses som medel till enskilda individer. Det är en extra förstärkningsresurs till respektive förskola/skola, sedan är det förskolechef/rektor och förskollärare/lärare som ska se till att samtliga barn/elever bemöts efter sina förutsättningar och behov. Förvaltningen understryker att det är rektor som ansvarar för att eleverna får det stöd de behöver oberoende av vilka medel som avsätts för elever i behov av särskilt stöd. Förvaltningen vill samtidigt påpeka att enligt grundskoleförordningen 5 kap om särskilda stödinsatser ska beslut om särskilt stöd ska fattas av rektor.

En del barn och elever i behov av särskilt stöd lever i en komplex hemsituation där samverkan med stadsdelens socialtjänst kring placering utanför hemmet kan bli aktuell. Denna viktiga samverkan försvåras med centralt placerade handläggare.

Johanna Westin (m) vill även att samla stadens samtliga resurser för Stockholms barn och elever i behov av särskilt stöd d.v.s. även mindre undervisningsgrupper, särskola, skolskjutskostnader, svenska som andra språk och modersmålsundervisning. Förvaltningen anser att i en stad av Stockholms storlek skulle detta bli mycket komplicerat och sannolikt kostnadsdrivande.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 12 maj 2005 har i huvudsak följande lydelse.

I budget 2003 fick kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå ett förändrat resursfördelningssystem för förskolan och grundskolan. Uppdraget gavs mot bakgrund av de stora resultatskillnader som föreligger mellan elever i olika delar av staden. Kommunfullmäktige beslutade den 20 september 2004 om förändringar i resursfördelningssystemet för förskola och grundskola gällande fr.o.m. 2005. En förändring är att en större andel av resurserna till förskola och grundskola fördelas efter socioekonomiska variabler. Kommunstyrelsen fick även i uppdrag att inför 2006 års budget redovisa konsekvenserna av det förändrade resursfördelningssystemet.

Stadsledningskontoret anser att det är tidigt att dra några slutsatser av hanteringen av barn med behov av särskilt stöd enligt det nya resursfördelningssystemet, då systemet har varit i drift endast några månader.

I motionen av Yvonne Fernell-Ingelström framgår att ”Majoritetspartiernas beslut innebär att barn och föräldrar i vissa stadsdelar nu blir helt utan hjälp från skola och förskola därför att man med resursfördelningssystemet anses som ”välsituerad i övrigt”. Stadsledningskontoret uppfattar detta som om vissa stadsdelsnämnder inte erhåller resurser för barn med behov av särskilt stöd. Kontoret vill påpeka att resurser för barn med behov av särskilt stöd fördelas till alla stadsdelsnämnder även med det nya resursfördelningssystemet. En viss omfördelning av resurserna har skett mellan stadsdelsnämnderna i det nya resursfördelningssystemet.

Stadsledningskontoret har svårt att se de fördelar motionärerna anger för att säkerställa en likvärdig och rättvis hantering för elever med behov av särskilt stöd med central hantering. Att fastställa vilken eller hur stor insatsen för en elev är en bedömningsfråga som är beroende av flera faktorer. Naturligtvis är elevens individuella svårigheter och ålder viktiga faktorer men även andra faktorer som t.ex. barngruppens/klassens storlek, befintlig personals inställning, kompetens och utbildning är viktiga för att därigenom få en helhetsbild av behovet och insatsen. Likaså lever en del barn med behov av särskilt stöd i en komplex hemmiljö där samverkan med stadsdelsnämndernas socialtjänst sker för att hitta bästa möjliga lösning. Med beaktande av att insatsen för en elev med behov av särskilt stöd är beroende av många individuella och lokala förutsättningar har kontoret svårt att se att en central hantering skulle beakta dessa faktorer så att en enhetlig och likvärdig bedömning sker över hela staden.

Kontoret anser vidare att det är stadsdelsnämnderna som har den bästa informationen och kännedomen om de elever som är i behov av extra insatser och arbetar i förebyggande syfte. Nämnderna försöker upptäcka och sätta in insatser för elever i ett tidigt skede. Det är inte bara individuella insatser stadsdelsnämnder arbetar med när det gäller barn med behov av särskilt stöd. Nämnderna använder resurserna till andra generella insatser som t.ex. små undervisningsgrupper, läxhjälp och sommarskolor.

Stadsledningskontoret ser en risk i att om hanteringen av resurserna för barn med behov av särskilt stöd centraliseras kommer det att uppstå gränsdragningsproblem

mellan stadsdelsnämnderna och den centrala enheten om vem som har ansvaret. Med nuvarande modell är det en och samma nämnd som har det totala ansvaret för barnen.

Det är som motionärerna skriver att det förekommer olika sätt att fördela ut resurserna för barn med behov av särskilt stöd mellan stadsdelsnämnderna. Vissa stadsdelsnämnder fördelar resurserna till enheterna, vilket gör att t.ex. rektor har kostnadsansvaret för alla elever tillhörande skolpliktsbevakningsområdet. Andra stadsdelsnämnder behåller resurserna centralt och fördelar resurserna för alla barn boende i stadsdelsnämndområdet. Det förekommer även att stadsdelsnämnderna har en modell som är en blandning av ovanstående system.

De flesta stadsdelsnämnder har någon form av samordningstjänst avseende barn med behov av särskilt stöd, vilka ingår i ett stadsövergripande nätverk. Detta är ett forum där diskussionerna medverkar till att höja likvärdigheten i såväl insatser som bedömningar.

Med beaktande av ovanstående föreslår stadsledningskontoret att kommunstyrelsen avstyrker motion (2005:12) av Yvonne Fernell-Ingelström (m) och motion (2005:20) av Johanna Westin (m).

RESERVATIONER M M

Rinkeby stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Kerstin Gustavsson m fl (m) till förmån för eget beslut enligt följande.

Förslag till beslut
att tillstyrka motionen att därutöver uttala:

Trots kraftiga protester från föräldrar, lärare och elever har socialdemokraterna genomfört ett fullkomligt oacceptabelt nytt resursfördelningssystem. Förslaget har drabbat många av stadens förskolor och skolor oerhört hårt. De som drabbats hårdast är de barn i behov av särskilt stöd i berörda stadsdelar som nu får försämrade stödundervisning.

Alla är överens om att barn har olika förutsättningar. Det är därför vi redan idag har stora skillnader i resurser på olika skolor i olika stadsdelar. Däremot är det idag så att de pengar som kommunfullmäktige anslår till skolan inte når verksamheterna. Vi vill införa ett nytt ersättningssystem för skolan där de pengar som fullmäktige anslår helt följer föräldrarnas och elevernas val.

Friheten att välja skola ska omfatta alla berörda barn och elever, även dem som är i behov av stora stödinsatser. Därför vill vi införa en likvärdighetsgaranti som ger skolan förutsättningar att ta emot elever i behov av särskilt stöd. Dessa resurser ska komplettera den skolpeng som ska följa varje elevs val av skola och vara en garanti för att alla elever ska vara välkomna till vald skola.

Detta innebär inte bara att vi ökar valfriheten, minskar byråkratin och ökar resurserna till undervisningen; vi skapar också större frihet för skolledare och lärare att själva påverka verksamheten. Samtidigt skapar vi också mer likvärdiga och rättvisa villkor mellan kommunala och fristående skolor.

Vi tillstyrker därför förslagen i såväl motion 2005:12 som 2005:20 och vill att kommunstyrelsen återkommer med ett förslag till likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor där medelstillelningen sker utifrån likvärdiga kriterier i staden oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt i.

Motion 2005:12

Hägerstens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Margareta Cederfelt m fl (m), Abit Dundar m fl (fp) och Anita Stenlund (kd) till förmån för eget förslag till beslut enligt följande.

Hägerstens stadsdelsnämnd avslår förvaltningens utlåtande som sitt remissvar.

Hägerstens stadsdelsnämnd antar nedanstående som sitt remissvar och översänder till kommunstyrelsen

Motionären Fernell- Ingelström (m) föreslår att Stockholm stad ges i uppdrag att inrätta en central pott för barn med särskilda behov för att garantera att alla barn bedöms efter likvärdiga kriterier över hela staden samt att tilldelningen av stöd garanteras oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt.

Frågan om lika möjligheter för barn med särskilda behov att få samma möjligheter till stöd oavsett var barnet bor är en angelägen fråga. Med dagens system finns inte denna möjlighet varför Hägerstens stadsdelsnämnd anser att motionen ska bifallas.

Östermalms stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Helena Bonnier m fl (m) och Claes Fleming m fl (fp) till förmån för eget förslag enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta

att som svar på remissen anföra följande:

Vi tillstyrker förslagen i motionen och vill att kommunstyrelsen återkommer med ett förslag till likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor där medelstilldelningen sker utifrån likvärdiga kriterier i staden oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt i.

Trots kraftiga protester från föräldrar, lärare och elever har socialdemokraterna genomfört ett fullkomligt oacceptabelt nytt resursfördelningssystem. Förslaget har drabbat många av stadens förskolor och skolor oerhört hårt. De som drabbats hårdast är de barn i behov av särskilt stöd i berörda stadsdelar som nu får försämrad stödundervisning.

Alla är överens om att barn har olika förutsättningar. Det är därför vi redan idag har stora skillnader i resurser på olika skolor i olika stadsdelar. Däremot är det idag så att de pengar som kommunfullmäktige anslår till skolan inte når verksamheterna. Vi vill införa ett nytt ersättningssystem för skolan där de pengar som fullmäktige anslår helt följer föräldrarnas och elevernas val.

Friheten att välja skola ska omfatta alla berörda barn och elever, även dem som är i behov av stora stödinsatser. Därför vill vi införa en likvärdighetsgaranti som ger sko-

lan förutsättningar att ta emot elever i behov av särskilt stöd. Dessa resurser ska komplettera den skolpeng som ska följa varje elevs val av skola och vara en garanti för att alla elever ska vara välkomna till vald skola.

Detta innebär inte bara att vi ökar valfriheten, minskar byråkratin och ökar resurserna till undervisningen; vi skapar också större frihet för skolledare och lärare att själva påverka verksamheten. Samtidigt skapar vi också mer likvärdiga och rättvisa villkor mellan kommunala och fristående skolor.

Utbildningsnämnden

Reservation anfördes av Helen Jäderlund Eckardt m fl (fp) och Mikael Söderlund m fl (m) enligt följande.

Vi reserverar oss mot nämndens beslut då vi yrkade att nämnden skulle besluta
avslå förvaltningens förslag till beslut
som svar på remissen anförda följande:

Trots kraftiga protester från föräldrar, lärare och elever har socialdemokraterna infört ett nytt resursfördelningssystem i Stockholm. Förändringarna har slagit hårt mot många förskolor och skolor. Särskilt hårt har barn i behov av särskilt stöd drabbats, eftersom stödundervisningen har skurits ned i många stadsdelar.

Alla barn har olika förutsättningar, därför omfördelas sedan många år resurser till skolor i utsatta områden. Tyvärr når inte alla pengar som fullmäktige anslår för skolverksamhet ut till skolorna, utan används av stadsdelarna för annan verksamhet. Vi vill därför införa ett nytt resursfördelningssystem där skolans resurser fördelas direkt till skolorna, och därmed följer föräldrarnas och elevernas val.

Friheten att välja skola ska omfatta alla, även barn som är i behov av stora stödinsatser. Vi vill därför införa en likvärdighetsgaranti. Likvärdighetsgarantin innebär att alla elever i staden ges samma rätt till stöd, oavsett vilken stadsdel eleven kommer ifrån. Detta kommer både att öka valfriheten och minska byråkratin, samtidigt som likvärdiga och rättvisa villkor skapas mellan kommunala och fristående skolor.

Vi tillstyrker därför förslagen i såväl motion 2005:12 som 2005:20 och vill att kommunstyrelsen återkommer med ett förslag till likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor där medelstilledningen sker utifrån samma kriterier i staden oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt i.”

Reservation anfördes av ledamoten Nina Ekelund (kd) enligt följande.

Jag reserverar mig mot nämndens beslut då jag yrkade att nämnden skulle besluta

1. avslå förvaltningens förslag till beslut
2. som svar på remissen anförda följande:

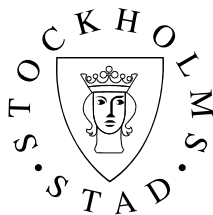
Trots kraftiga protester från föräldrar, lärare och elever har socialdemokraterna infört ett nytt resursfördelningssystem i Stockholm. Förändringarna har slagit hårt mot många förskolor och skolor. Särskilt hårt har barn i behov av särskilt stöd drabbats, eftersom stödundervisningen har skurits ned i många stadsdelar.

Alla barn har olika förutsättningar, därför omfördelas sedan många år resurser till skolor i utsatta områden. Tyvärr når inte alla pengar som fullmäktige anslår för skolverksamhet ut till skolorna, utan används av stadsdelarna för annan verksamhet.

Det nya resursfördelningssystemet måste omarbetas. I praktiken innebär det nya systemet att elever tvingas sluta i sin skola för att de hamnat i fel behovsgrupp och därför fått för lite resurser. Det är tydligt att behovsgrupperingarna måste förändras från sitt snäva byråkratiska perspektiv till ett system som gör dagens elever får fortsätta att utvecklas utifrån sina egna behov. Det nya resursfördelningssystemet har inte ökat trygghet och valfrihet för föräldrar och elever utan har istället krympt valfriheten och har i praktiken blivit ett sätt för staden att spara pengar på funktionshindrade barn. När ett nytt resursfördelningssystem tas fram måste brukarna d v s elever, föräldrar, lärare och omsorgspersonal involveras. Framtagandet av detta har skett över huvudet på dessa grupper.

Friheten att välja skola ska omfatta alla, även barn som är i behov av stora stödinsatser. Vi vill därför införa en likvärdighetsgaranti. Likvärdighetsgarantin innebär att alla elever i staden ges samma rätt till stöd, oavsett vilken stadsdel eleven kommer ifrån. Detta kommer både att öka valfriheten och minska byråkratin, samtidigt som likvärdiga och rättvisa villkor skapas mellan kommunala och fristående skolor.

Vi tillstyrker därför förslagen i såväl motion 2005:12 som 2005:20 och vill att kommunstyrelsen återkommer med ett förslag till likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor där medelstillelningen sker utifrån samma kriterier i staden oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt i.”

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2005:12

2005:12

Motion av Yvonne Fernell-Ingelström (m) om inrättande av en central pott i staden för barn med särskilda behov

Majoriteten har trots en nyligen genomförd översyn över stadens organisation dessvärre valt att behålla stadsdelsnämnderna.

I samband med inrättandet av stadsdelsnämnder konstruerades ett fördelningssystem, som bl.a. styrs av ekonomiska resurser till de olika stadsdelarna avhängigt av s.k. socioekonomiska faktorer. I korthet gynnas de stadsdelar som har hög andel lågutbildade, hög andel med utländsk bakgrund, låg inkomst m.m. framför de stadsdelar med motsatt struktur.

Majoriteten har dessutom under hösten 2004 beslutat att ytterligare skärpa de socioekonomiska faktorerna från 2005 på så sätt att vissa stadsdelar bl.a. Bromma, Älvsjö m.fl. stadsdelar får starkt minskad medelstilldelning jämfört med 2004 i sin budget för 2005. Dessa medel överförs sedan – utöver den tilldelning som sker utifrån de redan rådande socioekonomiska faktorerna – till barn i de stadsdelar som redan är gynnade av det generella resursfördelningssystemet.

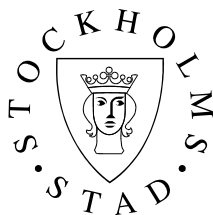
Majoritetens politik innebär ett försök till att ”betala bort” alla problem i staden oavsett art och oavsett om problemen är statliga eller kommunala.

När det gäller barn med särskilda behov finns de i staden oavsett stadsdelsnämndernas geografiska indelning, tillkomst eller ekonomiskt resursfördelningssystem. Konsekvensen blir att man inte kompenserar för faktiskt antal barn med behov av stöd oavsett geografisk hemvist. Majoritetspartiernas beslut innebär att barn och föräldrar i vissa stadsdelar nu blir helt utan hjälp från skola och förskola därför att man med resursfördelningssystemet anses som ”välsituerad i övrigt”.

Jag föreslår därför att kommunfullmäktige inrättar en central pott för barn med särskilda behov där medelstildelning sker utifrån likvärdiga kriterier i staden och där tilldelning garanteras oavsett i vilken stadsdel barnet är bosatt.

Stockholm den 21 februari 2005

Yvonne Fernell-Ingelström

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2005:20

2005:20

Motion av Johanna Westin (m) om införande av en likvärdighetsgaranti för elever i Stockholms skolor

Friheten att välja skola ska omfatta alla berörda barn och elever, även dem som är i behov av stora stödinsatser. Staden ska ha en hög ambition att skapa förutsättningar för alla elevers lika rätt till en bra skolgång.

I dag råder det väldigt olika villkor för elever i behov av särskilda stödinsatser i stadens olika stadsdelsnämnder. Flera stadsdelar väljer till exempel att låta den skola som eleven enligt närhetsprincipen skulle tillhöra (och som därmed har skolpliktsansvaret) stå för de merkostnader som eleven medför trots att eleven går i en annan skola. Resultatet blir inte bara omfattande och krångliga förhandlingar mellan skolorna, utan framförallt att den enskilde elevens valfrihet naggas i kanten.

Vi moderater vill avskaffa stadsdelsnämnderna. Anledningarna är framförallt att vi vill öka elevernas valfrihet och minska kostnaderna för byråkrati och administration så att mer pengar når eleverna i skolorna.

För att förbättra skolornas förutsättningar att ge varje elev det stöd som denne behöver vill vi införa en likvärdighetsgaranti som ger skolan förutsättningar att ta emot elever i behov av stora stödinsatser. Dessa resurser ska komplettera den skolpeng som ska följa varje elevs val av skola och vara en garanti för att alla elever ska vara välkomna till vald skola. Ytterst är det dock alltid skolans rektor som ska ha ansvaret för att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Rektor ska se till att ett åtgärdsprogram utarbetas när en elev behöver särskilda stödinsatser. Eleven och dennes vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta vid utarbetandet av programmet.

Likvärdighetsgarantin ska samla stadens resurser för individinriktat stöd till barn och elever inom kommunen, merkostnader för barn och elever i skolor

utanför kommunen, mindre undervisningsgrupper, särskola, skolskjutskostnader, svenska som andraspråk och modersmålundervisning.

I dag kan elever med liknande behov bedömas väldigt olika beroende på vilken skola eller stadsdel eleven går i. Det är inte rimligt. Varje elev som är i behov av särskilt stöd ska få individuell bedömning av det egna behovet av stöd. Genom en stadsövergripande bedömning utifrån samma kriterier kommer elever med likvärdiga behov att få likvärdigt stöd.

En likvärdighetsgaranti kombinerat med ett skolpengssystem som följer den enskilde elevens val av skola är det bästa sättet att säkerställa valfrihet för alla elever i Stockholms stad. Jag föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att återkomma med ett förslag till likvärdighetsgaranti för eleverna i Stockholms skolor i enlighet med motionens intentioner.

Stockholm den 21 februari 2005

Johanna Westin